

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Raționalizarea creditului prin concentrarea bancară. —
Funcționarii statului și dificultățile financiare ale acestuia. —
Aduș la instrucțiunile legii contribuțiilor directe și modificări recente asupra acestei legi. — *Cronica*: Garantarea portofoliului comercial al Băncii Naționale.

Raționalizarea creditului prin concentrarea bancară.

Henry Fayol în cartea sa: „Administrația generală a statului” a arătat că întreprinderea de orice natură ar fi ea, cuprinde șase feluri de operațiuni specifice: tehnice, comerciale, financiare, de pază, de contabilitate și de administrație. La rândul lor, aceste operațiuni se bazează pe cinci elemente principale: prevederea, organizarea, comanda, coordonarea și controlul.¹⁾

După apariția cărții menționate în întreprinderile de orice natură inclusiv administrațiile publice aveau îndreptarul lor de urmat pentru a ajunge la bune rezultate. Evident că acolo unde doctrina lui Fayol a avut mai mult răsunet, a fost țara lui de origină: Franța împreună cu țările anglo-saxone. Acestea din urmă au combinat apoi principiile lui Fayol, cari priveau mai mult activitatea unei colectivități ca acelea ale lui Taylor cari se refereau mai mult la munca individuală, dând impuls acelui raționalism exagerat, care le caracterizează astăzi toate manifestările și care împins fiind prea departe a avut și influențe nefaste pentru omenire.

¹⁾ Vezi „Mon. uniunii orașelor” nr. 3/1920 articolul: Organizarea muncii în serviciile publice de C. Sfințescu.

La noi n'a pătruns răsunetul raționalizării decât după războiu și și atunci abia târziu de tot: prin 1927—1928. Urmasa a fost că deșteptându-ne la acea oră târzie, am rămas în urmă cu toată organizarea întreprinderilor noastre publice și private, fapt pe care-l simțim astăzi într'un mod deosebit de dureros. Într'adevăr cauza crizei la noi în țară o formează nu atât deuseul, cât mai cu seamă prețul de producție, pe care nu-l putem comprima la nivelul străinătății tocmai din cauza miopiei cu care ne-am exploatat economia noastră în foarte direcțiile. Așa stând lucrurile se constată că fără o raționalizare introdusă și adoptată, curmarea răului, ce ne bântuie este imposibilă.

În operațiunile pretinse de raționalizare, desigur că elementele organice: comanda și organizarea ocupă locul de frunte. Trăsătura de unire a acestora o formează concentrarea, factor ce trebuie să stea la baza întregii activități economice și de toate categoriile: agricolă, industrială, comercială, etc. Se pare chiar că în ce privesc primele două domenii de activitate economică s'a înțeles în sfârșit păcatul și ispășit fiind destul, se caută a-l înlătura. Industria și mai apoi agricultura au înțeles avantajul marelui deziderat al raționalizării, deziderat pe care-l formează concentrarea și au început să-l aplice. Era natural ca agricultura să înțeleagă lucrurile abia în ceasul al unsprezecelea, căci deși agricultorii sunt mulți în această țară, totuși în general ei sunt mai lipsiți de orizonturi și în raport cu industria cu mai puțină cultură. În schimb însă, industria

a pus lucrurile în practică de câțiva ani. Nu ne putem mândri nici cu industria că a realizat ceva în înțelesul intrinsec al principiului urmărit. Totuși concentrarea se urmărește tenace și de sigur se va perfecționa cu timpul. În această privință sunt vrednice de menționat legiferările în privința comercializării bunurilor statului, cari lipsite fiind de balastul vicios vor pune evident primele jaloane spre raționalizare. Și mai vrednice de amintit sunt proiectele de legi ale dlui Ministru al industriei și comerțului Vasilescu-Karpen pentru concentrarea industriei petrolifere. Este cazul să recunoaștem de altfel că începuturile acestora de raționalizare prin concentrarea întreprinderilor industriale de orice categorie se datorează dlui M. Manoilescu, primul care a văzut ansamblul problemei. Legiferările vor avea desigur prevederi criticabile; fapt recunoscut este însă însemnătatea acestui pas de a îndruma industria în direcția unor normative necesare și corespunșătoare vremurilor curente.

Legiferările dar mai cu seamă îndrumările date în această privință au obținut expresia lor concretă într-o măsură mulțămitoare în domeniul industriei particulare. Deocamdată raționalizarea având ca expresie concentrarea întreprinderilor se manifestă mai mult prin cartelare și cu viciile semnalate atât de noi, cât și de alții, cari se ocupă cu descrierea fenomenelor economiei naționale. Chiar în afară de cartelare, industria a căutat să se grupeze pe specii de fabricate și pe categorii de capitaluri pentru a face față greutăților curente și pentru a se putea desvolta în viitor. Așa am avea de remarcat concentrarea fabricii „Astra” avioane din Arad cu I. A. R. la Brașov, gazul metan unind cele două societăți: ungară și națională, apoi grupul industriei electrice, unde se pare că un singur capital deține întreaga producție, cel puțin aceea care s'a fondat după războiu. Sunt apoi demne de amintit concentrările carbonifere, industriile metalurgice, fabricatele textile, etc. etc.

Dintre activitățile economice comerțul întâmpină mai multă greutate în privința concentrării. Aceasta mai cu seamă în ce privește comerțul cu mărfuri. Faptul

este explicabil, deoarece el se bazează pe concurența întreprinderilor, care-și dă roade cu atât mai bune cu cât ea e mai atroce. Totuși s'au observat în ultimul timp că și concurența comerțului de mărfuri admite anumite principii de raționalizare.

Există însă totuși o categorie a comerțului care se pretează perfect de bine la raționalizarea prin concentrarea întreprinderilor. Acesta este comerțul bancar. Se pare că încă de astă toamnă, organizațiile noastre bancare au simțit nevoia să-și concentreze forțele. În fața agrăvării crizei economice, băncile din capitală și provincie s'au sindicalizat pentruca prin puteri unite să facă față greutăților ce li-se impun. Dar sindicalizarea n'a dat roade suficiente și se pare că venea dintr'un îndemn în afară de voința întreprinderilor. Ea răspundea numai unei nevoi de solidarizare impuse de greutăți momentane și nu atât de cerințele raționalizării necesare în funcționarea mecanismului lor.

Însemnătatea concentrării institutelor noastre bancare în vederea raționalizării funcționării lor, a atins-o cu toată competența-i cunoscută dl Victor Slăvescu în conferința sa ținută la „Institutul social” în cadrul subiectului general ce urmărește efectul depresiunii economice la noi în țară.¹⁾ D-sa a arătat că cele 1090 de instituțiuni de credit ale României, cari înglobează pe data de 1 Ian. 1930 un capital total de 11 miliarde Lei, sunt irațional distribuite pe teritoriul țării din mai multe puncte de vedere.

Întâi în privința vechimii lor. Multe din așezămintele noastre de credit sunt formațiuni noi apărute după războiu. Acestea, în număr de 556 posed un capital de cca 2 miliarde, deci fiecare are în mediu un capital de cca 4 milioane, ceea ce e foarte puțin. Alte cca 700 instituțiuni de credit și-au mărit tot după războiu capitalul, fără să existe vreo normă, care să directiveze tendințele în această privință. În felul acesta unele orașe au fost suprapopulate de instituțiuni de credit, iar altele au fost lipsite de concursul lor.

¹⁾ Vezi ziarul „Curentul” cu data de 25 Februarie 1932, articolul: Polit ea bancară a României și depresiunea.

Pe urmă se observă în activitatea băncilor o distribuție a lor pe categorii de debitori: unele au acordat credite de natură agricolă, altele de natură industriale, iar altele în fine pentru burghezia orășenească. Această izolare a băncilor pe categorii de debitori constituie desigur o greșală căci nu se poate concepe o situație solidă a lor decât în legătură cu solidaritatea debitorilor înșiși. Acest fapt însemnează că băncile de credit agricol sunt în greutăți odată cu agricultura, cele de credit industrial odată cu industria, etc. Ori în felul acesta nu se poate obține o concentrare comună a eforturilor tuturor claselor sociale pentru a da în rezultat înmulțirea și suprapunerea valorilor colective. Mai stângenică în felul acesta este acumularea de capital pentru intensificarea activității economice, rezultat ce caracterizează îndeosebi epoca noastră.

În fine remarcă ultimă și mai importantă, care se răsfrânge din datele dlui Săvescu este aceea a injustei distribuții a băncilor pe regiuni, pe lângă faptul că fiecare înglobează un prea mic capital. Distribuția injustă a băncilor pe provincii se traduce prin faptul că Vechiul Regat posedă un capital bancar de cca 8 miliarde Lei, până când Ardealul numai unul de trei miliarde. Disproporția este evidentă.

Iată deci atâtea defecte cari printr-o reorganizare a funcționării institutelor noastre de credit vor trebui eliminate. Ori această reorganizare a funcționării nu se poate baza decât pe principiul concentrării ca element al raționalizării. Mai presantă este această concentrare a institutelor de credit în Ardeal unde o armătură întreagă de mici întreprinderi își dispută terenul. Rostul acestora era definit în alte timpuri; astăzi însă ele formează un balast pentru economia generală. Căci băncile sătești atrag depunerile prin concurența aprigă pe care și-o fac, fără ca aceste depuneri să fie plătite rațional din lipsă de rutină, experiență și chiar prevedere, elemente cari lipsesc în parte băncilor sătești. Pe urmă funcționarea le va fi tot mai greoaie din cauză că activitatea lor la sate va fi tot mai adânc stângenică de băncile cooperative. De când în 1929 s'a făcut reorganizarea cooperativei care a obținut

dela stat un credit imens și un important aport financiar, băncile capitaliste sătești sunt tot mai fără orizont și devin fără scopuri definite. Reorganizarea bancară care să atingă această chestiune se impune ca o ardentă necesitate.

Reorganizarea va trebui evident să țină cont de importanța ideii de raționalizare. Acest fapt însemnează nu numai concentrarea organizațiilor bancare pe baze de capital minim necesar pentru fiecare instituție în parte, cât mai cu seamă distribuirea lor pe toată întinderea României în proporție cu regiunea ce o deservește și în raport direct cu nevoile specifice de credit ale regiunii. În felul acesta creditul bancar rațional distribuit nu va mai fi supus capriciilor concurenței reciproce dintre întreprinderi și se îmbunătățește și funcționarea acestora prin domenii de activitate mai întinse și printr-o posibilitate de economie în personal.

Reorganizarea creditului pe cale de concentrare ca factor de raționalizare s'a făcut deja în Germania unde printr-o optimă distribuție a instituțiilor de credit, s'a redus numărul lor la trei blocuri importante și anume:¹⁾

a) Grupul Deutsche Bank și Diskontogesellschaft.

b) Grupul Dresdner și Darmstädter-nationalbank și

c) Grupul Comerz- und Privatbank.

Evident gruparea aceasta concentrată a fost impusă și ca o urmare a sdruncinărilor prin cari a trecut creditul german în ultimul timp și mai cu seamă pentru a da posibilitate unei juste distribuții a importantului concurs financiar al statului de cca 20 miliarde Lei.²⁾

Timpurile ne silesc deci și pe noi să trecem la fapte. Căci dacă e adevărat că criza e mondială nu e mai puțin adevărat faptul că ea își are origina și disonanța care există în organizarea economică a diferitelor țări, în sensul că de unde unele s'au acomodat cerințelor moderne, altele se guvernează cu aceleași metode de acum 50—60 ani. Prin această disonanță capacitatea de producție a țărilor bine organizate e mult superioară

¹⁾ Vezi ziarul „Curentul” cu data de 28 Februarie 1932, articolul: Asanarea și reorganizarea băncilor germane.

²⁾ Vezi idem ca sub 3).

capacității de cumpărare a celor slab organizate. Deaceia nu ne îndoim că precum agricultura și industria încearcă să se pună la curent cu noile principii de exploatare, nici economia bancară nu va întârzia cu aceste operațiuni pentru a-și fi ei înșiși de ajutor.

Ing. GH. BRÂNDUȘ.

Funcționarii statului și dificultățile financiare ale acestuia.

Cine a avut ocazia de a avea treburi pe la Minister, a putut vedea reinviind alături de Minister respingătoarele și reprobabilele burse de traficuri de influențe. După ce nu mai poți să-ți primești, decât cu mari întârzieri și pierderi extraordinare de dobânzi, drepturile față de stat; intervin samsarii, cari se angajează că fac încassările, în schimbul unui considerabil comision, în timpul cel mai scurt. Și dacă ești strâmtorât trebuie să acceptezi acest serviciu lipsit de scrupule, ce ți-l oferă cu atâta certitudine și fără teamă de neplăceri, persoane absolut necunoscute, dar cari îți țin calea la intrare ori ieșire din Minister, dacă au oarecari indicii, că ești sau poți fi victimă apreciabilă.

Dacă nu ai de încassat sume importante, ci cauți rezolvirea vre-unei hârtii întârziată, ești primit de funcționarii mărunți cu o lipsă de bunăvoință revoltătoare, sau ți se cere net, să-l „ai în vedere“, adică dacă te servește, să-i dai vre-un sutar două, ca și bacșiș!

Știm că lefurile ciopârțite doi ani consecutivi se plătesc cu întârzieri, și omeneste este explicabil, de ce cutare arhivar, funcționar de registratură, dactilografă, etc. întind mâna după bacșiș, pentru un serviciu bagatel, pe care sunt obligați a-l face din oficiu și gratuit. Dar nu putem aproba bacșișul în Oficiile publice sub nici o formă, fie el oricât de mult justificat din oricare punct de vedere. Cine petrece cu atențiune lucrările, ce și cum se execută, în serviciile publice, fără să fie prea versat în specialitatea acelor lucrări, trebuie să ajungă la concluzia că în majoritatea oficiilor de stat sunt prea mulți funcționari. Priviți la un oficiu vamal, la un serviciu polițial, la Direcțiunea unui liceu, la o casă cercuală, la un birou militar dela periferii; sau la oricare minister, îndeosebi în astfel de cancelarii, unde lucrează studenți-diurniști și trageți concluziile, spunându-le în public și pe față.

Studenții, — onoare excepțiilor, — mai mult discută decât execută ordinele primite, pierzând timpul prețios, nejenafi sub ochii publicului demoralizat de asemenea privesc. Ori ei sunt angajați cu tot felul de protecții politice și de altă natură, făcând sânge

râu între ceice nu dispun de asemenea legături. Ei iau pâinea din mâna celorce ar munci, unul cât 3 asemenea studenți, cari încurcă și rețin și pe alți dela lucru și fac și lucrări superficiale de a căror seriozitate nici prin gând nu le trece, să se ocupe. Dacă din leafa ce-o primesc 3 astfel de studenți, s'ar plăti jumătate unui funcționar stabil, acesta ar face mai repede și mai conștiințios lucrările pe cari le execută cei trei studenți la un loc; încât ar fi și publicul mulțumit și statul încă ar face economie de 50% la personalul astfel redus.

Afirmăm, fără să putem fi desmințiți, că Statul poate să-și concedieze 1/3-a parte din funcționari, iar cu economiile rezultate s'ar putea plăti omeneste și punctual cei rămași în slujbe; și ar mai rămâne și statului o economie, cu care har Domnului, are destule goluri de umplut, încât ar dispărea bursele samsarilor de pe lângă Minister. Dar dacă mestecă chestia șomajului intelectual cu cea a funcționarilor publici, se nasc haosuri, cari zăpăcesc lumea, care are o mentalitate, caragialistă, căci toți voiesc să ajungă funcționari la stat, indiferent, că prestează ori nu vreo muncă pentru salariul, la care râvnește depe băncile școlii.

Lăsați dlor Guvernanți oamenii, să se obișnuiască să umble pe picioarele lor, fără proptele, muncind serios și cinstit și fiți siguri că săvârșiți o operă constructivă de mai mare valoare, decât nizuindu-se fiecare parlamentar, să așeze în gura unui protejat o fâță din bugetul statului, atât de stors.

MARSJAS.

Adaus la instrucțiunile legii contribuțiilor directe și modificări recente asupra acestei legi.

(Urmare).

La art. 40. — Adaus la §-ul 103, pct. 6.

Venitul arendașilor, cari nu țin contabilitate regulată, se impun la comercial.

a) pentru arendașii de pământ arabil, fânețe, livezi de pomi fructiferi se consideră de venit net, venitul la hectar stabilit de com. de recensământ pentru fiecare categorie în parte.

b) pentru grădinile de legume cu caracter permanent se ia odată și jumătate venitul la hectar.

La art. 40. — Adaus la §-ul 103, pct. b., ca alin. ultim.

Exploataările agricole la cari proprietarul împarte recolta în părți egale cu arendașul se privesc de asociație și se impun la comercial conform art. 30 și următoarele din lege.

La art. 41. — Adaus la §-ul 105 ca alin. 4.

Arendașilor li se stabilește venitul în primul an al comerțului lor conform art. 40, adevă după valoarea locativă a terenului și nu prin apreciere directă.

La art. 42. — Adaus la §-ul 110 pct. 1 ca alin ultim

Pentru societățile pe acțiuni, impozitul complementar prevăzut de art. 42, se așază asupra venitului stabilit conform art. 31 și 32, fără scăderile dela art. 33, chiar dacă după aceste scăderi nu a rămas nimic de impus cu cota prevăzută de art. 30.

Deși prin aliniatul 6, de sub art. 42, se arată că impozitul complementar se așază odată cu cel prevăzut de art. 30 și asupra aceluiași venit, însă tot acolo se prevede că pentru societățile pe acțiuni, impunerea la complementar se face și asupra sumelor arătate la art. 33, inclusiv dividendul, care la impunerea după art. 30 se scad.

Prin aceasta nu se poate înțelege altceva decât că după scăderea sumelor la impunerea după art. 30, dacă venitul impozabil, se reduce atât de mult încât nu mai rămâne nimic de impus, societatea rămâne totuși impozabilă asupra lor după art. 42, dacă rentabilitatea întrece limita prevăzută de lege.

Obiecțiunea ce s'ar putea ridica, că nu se poate așază impozitul complementar dacă societățile anonime devin neimpozabile la celălalt impozit elementar, este în afară de spiritul în care a fost întocmită legea, căci dacă ar fi așa, orice societate, oricât de mare ar fi rentabilitatea ei, ar putea găsi mijlocul de a eluda impunerea complementară, ridicând de exemplu dividendul în așa măsură, încât scăzându-l la impunere, conform art. 30, după deducerea sumelor prevăzute la art. 31, 32 și 33, rentabilitatea să scadă sub minimumul de 10 la sută, dela care începe această impunere.

Nici nu s'ar putea concepe de altfel ca legiuitorul să lase la latitudinea contribuabililor de a scăpa dela impunere, după voința lor.

La art. 43. — Adaus la §-ul 116, ca alin. ultim. Sumele excepționale plătite odată pentru totdeauna, ca despăgubire unui funcționar încetând forțat serviciile sale, prezintă caracterul unei alocații de capital și nici de cum caracterul unui venit impozabil, iar cele plătite ca indemnizare, cuvenită pe un timp determinat ori dobânda de întârziere a plății capitalului dat ca despăgubire, reprezintă un beneficiu impozabil conform naturii lui.

La art. 43. — Adaus la §-ul 117, ca alin. 4.

În cazul când un salariat este concediat și cu prilejul concedierii primește o sumă oarecare, conform art. 93 din legea contractului de muncă, nu se poate considera drept venit taxabil decât partea ce i se cuvine ca salariu, conform acestei legi, restul constituind echivalentul unei despăgubiri acordată odată pentru totdeauna celui concediat, prin urmare un capital nesusceptibil de taxare.

La art. 46. — Adaus la §-ul 124. pct. b. ca alin. 3.

Beneficiul reducerii la $\frac{2}{3}$ a salariilor primite de lucrători nu se poate acorda decât muncitorilor manuali, lucrând cu ziua, cu ora, s'au în acord, în intențiunea legiuitorului acest beneficiu constituind un imbold de muncă. Pentru cei salariați fix și lunar se va aplica atât impozitul pe salarii, cât și impozitul global asupra întregului venit.

La art. 46. — Adaus la §-ul 124, pct. c. ca alin. ultim.

Nu se admite scăderea din venitul global respectiv al vărsămintelor până la 10% din salariile făcute de funcționarii particulari, atunci când aceste vărsăminte sunt scoase din țară în scopul depunerii lor în străinătate, ca fond de prevedere.

La art. 48. — Adaus la §-ul 129, pct. 1 lit. b. ca alin. ultim.

Veniturile realizate de voiajorii comerciali peste salariul lor fix se taxează cu impozitul profesional.

La art. 61. — Adaus la §-ul 161 pct. b. ca alin. ultim.

Adiționalele pentru drumuri se scad din venitul global.

La art. 61. — Adaus la §-ul 165 ca alin. 2.

Imputațiile militare hotărâte ofițerilor gestionari nu se scad din venitul global.

La art. 61. — Adaus la §-ul 166, ca alin. ultim.

Sumele date pentru instituții de cultură sau asistență socială particulară nu se scad din venitul global, cele date pentru astfel de instituții aparținând statului se admit la scădere.

La art. 69. — Adaus la §-ul 181 ca alin. 7.

La scăderea sarcinilor pentru împrumuturile ipotecare, contractate la creditele funciare urbane sau rurale, se scade rata întreagă dacă împrumutul e făcut pe 20 ani împliniți.

La art. 69. — Adaus la §-ul 181 alin. ultim.

Împrumuturile în cont curent, garantate cu ipotecă, se asimilează împrumuturilor ipotecare propriu zise, chiar când ele au servit numai la reparația radicală a unui imobil și deci impozitul aferent dobânzilor decurgând din ele se poate scădea din impozitul pe clădiri.

La art. 71. — Adaus la §-ul 187 ca alin. 4.

Adiționalele prevăzute de art. 71 sunt accesorii pe lângă impozitele ce se cuvin Statului și deci acolo unde nu există impozit pentru Stat nu poate fi nici adiționale.

Așa dar, la societățile anonime, adiționalele prevăzute la art. 72 trebuiesc calculate în funcție de venitul taxabil la complementar, fapt ce are loc numai dacă este atinsă rentabilitatea prevăzută de lege.

Prin urmare la societățile anonime, așezarea adiționalelor prevăzute de art. 72 nu se face asupra venitului susceptibil de taxare la complementar, ci asupra venitului taxabil la complementar.

(Va urma.)

CRONICA

Garantarea portofoliului comercial al Băncii Naționale. S'a depus un proiect de lege prin care se încheie o convențiune între Stat și Banca Națională, prin care se garantează integritatea portofoliului comercial al Băncii Naționale, trecând asupra Statului toate pierderile înregistrate de portofoliul Băncii Naționale, în urma aplicării legilor de asanare, ca legea conversiunii datorilor agricole, lichidarea Sindicatului Bancar din București, precum și pierderile suferite de Banca Națională, în urma scăderii lirei sterline în luna Septembrie, când Anglia a părăsit etalonul aur.

Această lege este de mare însemnătate deoarece pe lângă garantarea integrității portofoliului Băncii Naționale Statul indirect vine și în ajutorul băncilor, luând Statul asupra sa diferența ce băncile pierd prin scăderea ce se face debitorului în urma legii conversiunii la polițele ce au reescontat la Banca Națională.

Banca „VICTORIA“, societate pe acțiuni Agrișteu.

Convocare.

Domnii acționari ai „Băncii Victoria“, societate pe acțiuni, se învătă la a

V-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 3 Maiu 1932, la ora 3 d. a., în biroul institutului.

Ordinea de zi:

1. Aprobarea dării de seamă și Bilanțului încheiat la 31 Decembrie 1931;
2. Descărcarea Consiliului de administrație și a Comitetului de control de gestiunea anului 1931;
3. Distribuirea Beneficiului net.
4. Stabilirea mărcilor de prezență pe anul 1932;
5. Modificarea art. 6 din statute;
6. Eventuale propuneri conform art. 15 și 16 din statute.

Agrișteu, la 25 Ianuarie 1932.

Consiliul de administrație.

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1931.		Pasiva.	
	Lei	b.		Lei	b.
Cassa	45.258	—	Capital societar	2.000.000	—
Cambii cu giranți	3.637.182	—	Fond de rezervă	100.300	—
Cambii cu acoperire hip.	2.345.736	—	Fond pt. creanțe dubioase	135.875	—
Diverse conturi debitoare	90.824	—	Fond de pensune	14.875	—
Mobilier	21.000	—	Dividendă neridicată		8.570
			Depuneri spre fructificare	2.475.758	—
			Depuneri în cont curent	55.507	—
			Reescont		2.531.265
			Interese transitoare		1.237.700
			Diverși		52.811
			Profit net		8.804
					100.000
					6.190.000
					6.190.000

Debit.		Contul Pierdere și Profit la 31 Decembrie 1931.		Credit.	
	Lei	b.		Lei	b.
Interese după depuneri spre fructificare	137.036	—	Interese dela împrumuturi	491.865	—
Interese de depuneri în cont-curent	5.998	—	Provizioni și alte venituri	85.157	—
Interese de reescont	128.682	—			
Cheltuieli generale		54.745			
Salare		75.000			
Impozit		65.661			
Fond pentru creanțe dubioase		10.000			
Profit net		100.000			
		577.122			577.122

Agrișteu, la 31 Decembrie 1931.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Dr. Ilarie Holom m. p., președinte. Ioan Pop m. p., director. Dr. E. Folea m. p. Ioan Șelariu m. p.
Nicolae Pop m. p. Alex. Costea m. p. Ioan Oltean m. p.

Subsemnatul comitet am examinat contul prezent și l'am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Agrișteu, la 18 Martie 1932.

Ștefan Dragoș m. p., președinte. Vasile Muntean m. p. Mihailă Molnar m. p.
Ioan Dragoș m. p. Ioan Pop lui Teodor m. p.

„BANCA CENTRALĂ BĂNĂȚEANĂ“

de credit, com. și ind, s. p. a., Timișoara (Bulev. Reg. Ferdinand No. 6).

CONVOCARE

Domnii acționari dela „Banca Centrală Bănățeană“ de credit, comerț și industrie, s. p. a. Timișoara, sunt con-
vocați la a

IX-a adunare generală ordinară,

pe ziua de *Vineri*, în 15 Aprilie 1932, la ora 11 a. m., în localul băncii cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării și constituirea biroului;
2. Raportul Consiliului de administrație, raportul Censorilor, statorirea Bilanțului și Contul Profit și Pierdere pe anul de gestiune 1931, distribuirea profitului net;
3. Darea absolutului pentru Consiliul de administrație și Comitetului de censored pe anul 1931.

Timișoara, la 23 Martie 1932.

Consiliul de Administrație.

Activ.	Contul Bilanț la 31 Decembrie 1931.		Pasiv.	
	Lei	b.	Lei	b.
Cassa în numărare	426.863	—	Capital soc. 20.000 buc. acții nom. à Lei 500	10.000.000
<i>Creeanțe:</i>			Fond de rezervă general	1.600.000
a) Pretensiuni cambiale cu acoperire ipotecară	25.930.852	—	Fond de rez. pt. creeanțe dub.	1.800.000
b) Pretensiuni cambiale cu garanții și acoperire de efecte	10.070.778	—	Depuneri spre fructificare	30.517.927
c) Debitori în Cont-Curent cu acop. de efecte și ipotecară	16.811.525	—	Creditori în Cont-Curent	5.392.706
Efecte publice și acțiuni		52.613.155	Efecte de reescompt la Banca Națională	3.949.230
Imobile proprii		790.846	Giruri la Banca Națională	690.000
		1.572.000	Reescompt la alte bănci	638.500
		55.405.861	Poziții transitoare	243.097
			Profit net din 1931	574.401
				55.405.861
<i>Conturi de ordine:</i>			<i>Conturi de ordine:</i>	
Depozite libere, efecte în gaj și garanții	46.915.479	—	Deponenți de dep. libere, div. efecte gajate și garanții	46.915.479
		102.321.340		102.321.340

Debit	Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1931.		Credit	
	Lei	b.	Lei	b.
<i>Spese:</i>			<i>Venite:</i>	
Salare	813.000	—	Soldul intereselor	1.999.001
Cheltuieli generale	232.917	—	Provizii, comisioane, participări	38.943
Chirie	149.468	—	Denite dela imobile clădite	212.899
Impozite	236.222	—	Venite dela efecte proprii și acțiuni	45.173
Interese de reescompt	290.008	—		
Profit net		574.401		
		2.296.016		2.296.016

Timișoara, la 31 Decembrie 1931.

Valer Garje m. p., director executiv.

Pentru contabilitate: S. Nicoliciu m. p., contabil autorizat.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Octavian Puticiu m. p.

Dr. Liviu Cigarean m. p., vicepreședinte.

Ionel Comșa m. p.

Timotei Gușu m. p.

Dr. Petru Fleșeriu m. p.

Dr. Coriolan Băran m. p.

Dr. Liviu Gabor m. p.

Ing. Laurențiu Giurgiu m. p.

Dr. Gheorghe Crăciun m. p.

Ioan Andreescu m. p.

Subsemnații censori am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele societății.

Timișoara, la 29 Martie 1932.

Virgil Popoviciu m. p., contabil expert, președintele com. de censori.

Mihai Zagaicean m. p.

Ioan Gușu m. p.

Vasile Bogdan m. p.

Dr. Octavian Neagoe m. p.

